

Niet begraven of cremeren maar 'aquameren'? Bijna één op de vijf Vlamingen ziet dat wel zitten

U na uw dood laten oplossen in water: als het aan uitvaartondernemer Pontes ligt, kan dat binnenkort. En uit onderzoek van UAntwerpen blijkt dat daar wel interesse in is. 'Het is zoals natuurlijke ontbinding, maar dan versneld.'

Dieter De Cleene

is journalist bij De Morgen en schrijft al meer dan tien jaar over wetenschap

3 april 2026, 09:34

Bewaren

Delen

“De firma die deze toestellen maakt, is ooit begonnen als fabrikant van duikboten”, lacht Tom Wustenberghs, directeur bij Pontes. Al

heeft de 'Resomator S750' die hier in het crematorium in Wilrijk staat opgesteld ook wat weg van een uit de kluiten gewassen industriële wasmachine. Met dit toestel is het mogelijk lichamen van overledenen te 'resomeren' of 'aquameren'.

Mis nooit meer het laatste nieuws

Krijg een melding bij belangrijk nieuws over Algemeen.

Dat gaat als volgt. Het lichaam wordt in een lijkwade in een metalen cilinder geschoven. Nadat op een eenvoudig bedieningspaneel het gewicht is ingegeven, worden vervolgens water en kaliumhydroxide toegevoegd. Onder hoge druk en bij zo'n 160 graden Celsius, breekt het lichaam af tot zijn bouwstenen.

'Voor de nabestaanden verandert er weinig. De as die overblijft is alleen wat witter'

TOM WUSTENBERGHS
DIRECTEUR BIJ PONTES

"Het proces is vergelijkbaar met de natuurlijke ontbinding van een lichaam in de grond, maar dan versneld", verduidelijkt Wustenberghs, die benadrukt dat er niet met agressieve zuren wordt gewerkt. Dat roept namelijk nare herinneringen op aan András Pándy, de Hongaars-Belgische seriemoordenaar die zes familieleden doodde en oploste met ontstopper. "Maar daar heeft het dus niets mee te maken", aldus Wustenberghs.

Na ongeveer 4 uur blijft een poreus beendergestel over, dat kan worden vermalen en meegegeven in een urn. "Voor de nabestaanden verandert er weinig", zegt Wustenberghs. "De as die overblijft is alleen wat witter."

EARLY ADOPTERS

Op vraag van Pontes bevroegen onderzoekers van de Universiteit Antwerpen een representatieve groep van meer dan 3.200 Vlamingen over hun uitvaartvoorkeuren. Gevraagd of ze aquamatie zouden overwegen als dat wettelijk mogelijk zou zijn, antwoordt bijna één op de vijf (18 procent) positief.

“We weten dat een groep ‘early adopters’ van 15 à 20 procent volstaat om een nieuwe innovatie ingang te doen vinden”, zegt socioloog Sarah Van de Velde (UAntwerpen), die het onderzoek coördineerde.

Interessant is volgens Van de Velde ook dat meer dan 40 procent positief staat tegenover de techniek. En dat bij wie terughoudend is vooral vragen leven over de prijs, de ecologische voordelen of wat nabestaanden ervan zouden vinden, eerder dan culturele of religieuze bezwaren. “Daaruit blijkt dat er wel draagvlak is voor aquamatie”, besluit ze.

Het Schotse Resomation, dat de toestellen bouwt, zet aquamatie in de markt als een milieuvriendelijker alternatief voor begraven en cremen, met onder meer een lagere klimaatimpact.

Een studie door het Nederlandse TNO besluit dat de milieu-impact van aquameren gemiddeld genomen fors lager is dan bij cremen of begraven, waar vooral productie en transport van een grafsteen en kist zwaar doorwegen. Ook andere studies vinden een lager energieverbruik en minder uitstoot bij aquameren.

Voor wie zich het hoofd breekt over de groenste manier om te gaan: de TNO-onderzoekers stippen aan dat de impact van alles wat bij een uitvaart komt kijken – zoals nabestaanden die van heinde en verre komen aangereden voor de koffietafel – doorgaans veel groter is dan die van de gebruikte methode.

RESTVLOEISTOF

Pontes liet dit eerste toestel eind 2025 installeren. Sindsdien zijn er voor onderzoek drie lichamen van mensen die hun stoffelijk overschot aan de wetenschap schonken geaquameerd.

Onderzoekers van de KU Leuven en de Universiteit Antwerpen analyseren momenteel de vloeistof die na het proces overblijft op de aanwezigheid van ziekteverwekkers of schadelijke stoffen, die bijvoorbeeld kunnen achterblijven na medische behandeling.

‘De grote vraag is momenteel wat er met de restvloeistof moet gebeuren, en of die zomaar mag worden geloosd, of eerst nog een extra behandeling moet ondergaan’

TOM WUSTENBERGHS
DIRECTEUR BIJ PONTES

“De grote vraag is momenteel wat er met de restvloeistof moet gebeuren, en of die zomaar mag worden geloosd, of eerst nog een extra behandeling moet ondergaan”, zegt Wustenberghs.

Of mensen er niet tegenop zullen zien om hun laatste reis via het afvoerputje aan te vatten? “Het is wel belangrijk om te beseffen dat in het water geen menselijk DNA meer zit”, zegt Wustenberghs.

“Dat breekt volledig af. Het staat bovendien nog niet vast waar de restvloeistof heen zal gaan. Dat is deel van het onderzoek.

Daarnaast hebben mensen altijd een beetje tijd nodig om te wennen aan een nieuwe techniek.”

DESMOND TUTU ACHTERNA

Resomatie, later omwille van de duidelijkheid omgedoopt tot aquamatie, is oorspronkelijk ontwikkeld als methode om de lichamen van proefdieren te verwerken.

Wie het overweegt, kan best nog minstens twee jaar blijven leven, want Pontes denkt de methode pas in 2028 te kunnen aanbieden

De techniek is al meer ingeburgerd in de Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika en kende even een opflakking in populariteit nadat aartsbisschop en anti-apartheidsstrijder Desmond Tutu zich in 2022 liet oplossen.

Wie dat overweegt, kan best nog minstens twee jaar blijven leven, want Pontes denkt de methode pas in 2028 te kunnen aanbieden, tegen dezelfde kost als een klassieke crematie.

Aquamatie moet eerst expliciet vermeld worden als optie in de uitvaartwetgeving. En er moet wettelijk worden vastgelegd wat er met de restvloeistof moet gebeuren. “We schatten dat dat wel twee jaar kan duren”, zegt Wustenberghs.

Van de ongeveer 65.000 mensen die jaarlijks in Vlaanderen overlijden, kiest vandaag ongeveer driekwart voor crematie. “Ooit was begraven de norm”, zegt Wustenberghs. “De evolutie die crematie heeft doorgemaakt, is misschien ook mogelijk voor aquamatie.”